

УКРАЇНА

(19) UA

(11) 5755

(13) U

(51) 7 E21F5/20

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС

ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) ПИЛОВЛОВЛЮВАЧ

1

2

(21) 20040806815

(22) 13.08.2004

(24) 15.03.2005

(46) 15.03.2005, Бюл. № 3, 2005 р.

(72) Васильєв Юрій Валерійович, Мізін Вадим
Олександрович, Ладік Валерій Григорович, Хору-
жий Олександр Миколайович, Шерстюк Олексій
Васильович(73) Донецький державний науково-дослідний,
проектно-конструкторський та експериментальний
інститут комплексної механізації шахт "Дондінпро-

вуглемаш"

(57) Пиловлівлювач, що містить східчасто розши-
рений корпус, завихрювач, що має лопатку з по-
стійним уздовж радіуса кутом нахилу профілю,
обтічний конічний шламовіддільник і розпрямлю-
вач, який відрізняється тим, що перед завихрю-
вачем встановлений обтічник із зовнішнім діамет-
ром $d_{\text{оз}}$, що дорівнює 0,3...0,8 діаметра
завихрювача D_z , а перед розпрямлювачем встано-
влений обтічник діаметром $d_{\text{ор}}$, що складає
0,35...0,75 діаметра розпрямлювача D_p .

Корисна модель належить до гірничої промис-
ловості й призначена для боротьби з пилом при
проходці причних виробок прохідницькими ком-
байнами

Відомий пиловловлювач, що складається з ко-
рпусу, завихрювача, конічного шламовіддільника,
розпрямлювача і встановленої по осі пиловловлю-
вача втулки [див. авт. свід. СРСР 243552, E21F
5/20, заявл. 24.07.67, опубл. 14.05 69, бюл. №17],
прийнятий як аналог.

Недоліком аналога є конструкція лопатки за-
вихрювача, у якій є змінні кути установки профілю,
що збільшуються до осі пиловловлювача, необхід-
ні для збільшення відцентрових сил при зменшенні
відстані до центра обертання. Завихрювач з такою
конструкцією лопатки створює значний аеродина-
мічний опір.

Крім того, виконання корпусу врівень з діамет-
ром завихрювача призведе до захоплення і виносу
потокм частини шламу, а гостра кромка вхідної
частини конічного шламовіддільника додатково
збільшує аеродинамічний опір пиловловлювача.

Відомий також пиловловлювач, найбільш бли-
зький за технічною сутністю і прийнятий як прото-
тип [див. пат. України №1437, заявл. 04.12 01,
E21F 5/20, опубл. 15.10.02, бюл. №10], що склада-
ється з корпусу, завихрювача, конічного шламо-
віддільника і розпрямлювача, відмінними рисами
якого є східчасто розширний корпус, обтічна кон-
струкція конічного шламовіддільника, лопатка за-
вихрювача з постійним уздовж радіуса кутом нахилу
профілю.

Перевагою даної конструкції є зниження в по-
рівнянні з аналогом аеродинамічного опору.

Недоліком прототипу є зниження ефективності
пиловловлення через малі величини відцентрових
сил, що відкидають на стінку у вигляді шламу час-
тинки пилоповітряної суміші при малих відстанях
частинки до центра обертання. У центральній час-
тині пиловловлювача відцентрові сили виявляють-
ся недостатніми для відкидання частинок пилопо-
вітряної суміші на стінки пиловловлювача, що
призводить до захоплення і виносу потокм повіт-
ря частинок пилу з центральної частини пиловло-
влювача.

В основу корисної моделі поставлена задача:
у пиловловлювачі шляхом зміни конструкції його
проточної частини підвищити ефективність пило-
вловлення, знизити аеродинамічний опір пиловло-
влювача.

Ця задача вирішується тим, що в пиловлов-
лювачі, який містить східчасто розширний корпус,
завихрювач, що має лопатку з постійним уздовж
радіуса кутом нахилу профілю, обтічний конічний
шламовіддільник і розпрямлювач, відповідно до
корисної моделі, перед завихрювачем встановле-
ний обтічник із зовнішнім діаметром ($d_{\text{оз}}$, що дорів-
нює 0,3-0,8 діаметра завихрювача D_z , а перед роз-
прямлювачем встановлений обтічник діаметром
 $d_{\text{ор}}$, що складає 0,35-0,75 діаметра розпрямлювача
 D_p .

Установка обтічника перед завихрювачем при-
зводить до видалення пилу, що міститься в потоці,
з центральної частини завихрювача, а після закру-
чування потоку - до відкидання під дією відцентро-
вих сил віддаленого від центра обертання пилу на
стінки пиловловлювача у вигляді шламу, відскан-
ня його шламовіддільником і виведенням через

(13) U

(11) 5755

(19) UA

отвір останнього з пиловловлювача. Діапазон діаметрів обтічника завихрювача d_{os} встановлений експериментально: верхня межа обмежена ростом опору через захаращення перетину на вході в пиловловлювач, нижній - погіршенням ефективності пиловловлення через зниження величин відцентрових сил, що діють на частинки пилу, пов'язаного із зменшенням їхньої відстані до центра обертання. Діапазон діаметрів обтічника розпрямлювача d_{op} встановлений експериментально: верхня межа обмежена ростом опору через захаращення перетину на виході з пиловловлювача, нижня - ростом опору через зменшення розташованої за обтічником зони зниженого тиску, що зменшує аеродинамічний опір на виході з пиловловлювача.

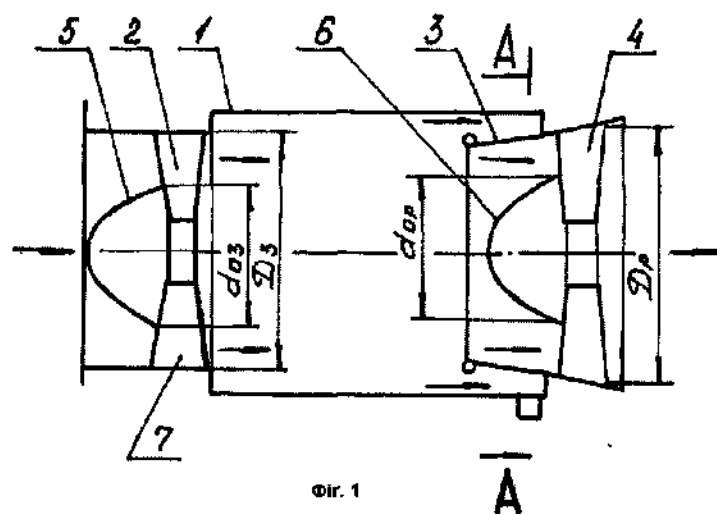
На Фіг.1 - загальний вид пиловловлювача, на Фіг.2 - перетин А-А на Фіг.1.

Пиловловлювач складається із східчасто розширного корпусу 1, завихрювача 2 з діаметром D_2 , що має лопатку 7 з постійним уздовж радіуса кутком нахилу профілю, постаченого обтічником конічного шламівіддільника 3, розпрямлювача 4 з діаметром D_4 . Перед завихрювачем 2 встановлений обтічник 5 завихрювача з зовнішнім діаметром d_{os} . Перед розпрямлювачем 4 встановлений обтіч-

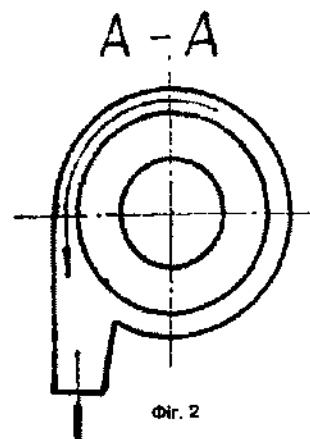
ник 6 розпрямлювача з діаметром d_{op} .

При роботі пиловловлювача змішана з водою пилоповітряна суміш, минаючи перекрити обтічником 5 завихрювача 2 центральну його частину, надходить у вільну периферійну частину завихрювача 2. Після закручування випущений з центральної частини пил під дією відцентрових сил виноситься з потоку й у вигляді шламу відкидається на стінку корпусу 1 пиловловлювача. Сам потік, розширюючись в зону зниженого тиску, розташовану за обтічником 5 завихрювача 2, заповнює весь перетин пиловловлювача і при подальшому русі за допомогою конічного шламівіддільника 3 відтинає і виводить через вихідний отвір шлам з пиловловлювача.

На виході з пиловловлювача потік очищеного повітря, минаючи перекрити обтічником 6 розпрямлювача 4 центральну його частину, надходить на вільну периферійну частину розпрямлювача 4 і після розкручування, розширюючись у зону зниженого тиску, розташовану за обтічником 6 розпрямлювача 4, залишає пиловловлювач. У результаті підвищується ефективність роботи пиловловлювача, знижується його аеродинамічний опір.

Фіг. 1

Фіг. 2